

یادداشت

پیش بینی قیمت دلار تا پایان سال

کامیاب‌ابوالقاسمی

نوسانات قیمت دلار به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصادی جامعه تبدیل شده است. اکنون این پرسش مطرح است که تا پایان سال ۱۴۰۳، دلار به کدام سمت حرکت خواهد کرد؟

قیمت دلار در اولین روز آبان‌ماه در محدوده ۶۵،۵۰۰ تومان قرار دارد. از ابتدای سال تاکنون، حدوداً ۹ درصد رشد کرده و نسبت به کمترین قیمت هفت ماه گذشته که در مردادماه به ۵۷،۵۰۰ تومان رسیده بود، حدوداً ۱۴ درصد افزایش یافته است. همان‌طورکه مشخص است، ضرب رشد سه ماه گذشته نسبت به هفت ماه گذشته سریع‌تر بوده و هرگاه چنین اتفاقی رخ می‌دهد، جامعه نگران رندهای بیشتر و سریع‌تری می‌شود.

مهم‌ترین عاملی که درحال‌حاضر باعث ایجاد دیدگاه صعودی نسبت به نرخ دلار شده، تنش‌های منطقه‌ای و انتخابات آمریکاست. انتظارات احتمالاً مهم‌ترین چالش بانک مرکزی در ماه‌های آینده خواهد بود. تا کمتر از ۱۰ روز به انتخابات آمریکا باقی مانده است؛ انتخاباتی که می‌تواند بر انتظارات جامعه تأثیرگذار باشد. اگر نتیجه انتخابات به‌نفع دونالد ترامپ باشد، این امر می‌تواند انتظارات را تشدید کرده و موجب افزایش بیشتر نرخ دلار شود. در آبان ۹۵، زمانی که دونالد ترامپ در انتخابات پیروز شد، نرخ دلار در نزدیک به ۱۳ ماه آینده، نزدیک به ۱۵ درصد رشد داشت. سپس از دی‌ماه ۱۳۹۶، با کاهش نرخ بهره در شش ماه دوم سال و با وجود انباشت نقدینگی در سه سال گذشته، نرخ دلار شروع به افزایش کرد و در اردیبهشت سال ۱۳۹۷ با خروج آمریکا از برجام، افزایش نرخ دلار تشدید یافت. حال این سؤال مطرح می‌شود که چرا در ۱۳ ماه ابتدایی ریاست‌جمهوری ترامپ نرخ دلار افزایش نیافته بود؟ اولین مسئله، سیاست‌های پولی و مالی انقباضی دولت وقت بود. در آن سال‌ها، رشد نقدینگی کنترل شده و نرخ‌های بهره بالا بود و همچنین دولت با فروش نفت، تقاضای دلار را پاسخ می‌داد. درحال‌حاضر نیز شرایط مشابهی وجود دارد. بانک مرکزی با سیاست‌های کنترلی ترازنامه بانک‌ها توانسته است نقدینگی را کنترل کند و سیاست انقباضی که شاید در جهان بی‌سابقه باشد را اجرا کند. بنابراین، بانک مرکزی درحال‌حاضر سیاست انقباضی حتی شدیدتری را نسبت به آن سال‌ها اعمال می‌کند و نرخ بهره را نیز بالا نگه داشته است. با توجه به اینکه تزریق پول از سمت بانک مرکزی کم است و هزینه‌های دولت هم انقباضی بوده، پول بین بانکی محدود شده و همین امر باعث می‌شود که نرخ بهره بالا بماند.

اگر دولت بخواهد در ادامه سال‌های کسری بودجه را با انتشار اوراق جریان کند، باید نرخ بهره را در سطوح بالا نگه دارد. همچنین باید توجه داشت که درحال‌حاضر نسبت پول به شبه‌پول در سطح بالایی قرار دارد که نشان‌دهنده انتظارات بالای جامعه نسبت به اتفاقات سیاسی است. به همین دلیل، بعید است که با توجه به انتظارات بالا، نرخ بهره کاهش معناداریابد تا زمانی که تنش‌ها فروکش کنند.

نکته دوم، شناخت بیشتر جامعه از سیاست‌های ترامپ است. در ۱۳ ماه نخست ریاست‌جمهوری ترامپ، شناخت چندانی از او و سیاست‌هایش وجود نداشت؛ اما درحال‌حاضر، با توجه به ذهنیت موجود نسبت به او و رویکردهایش، انتظارات جامعه نیز افزایش یافته است. بااین‌حال، با توجه به نکات مطرح شده در بالا و سیاست‌های انقباضی دولت، می‌توان انتظار داشت که این انتظارات کنترل شود. اگر رقیب او نیز پیروز شود، انتظارات کمی کاهش خواهد یافت، اما همچنان تنش‌های منطقه‌ای این انتظارات را در سطح بالا نگه خواهد داشت.

عامل اصلی دیگری که می‌توانند به کنترل قیمت دلار کمک کند، ذخایر خارجی بانک مرکزی است. با توجه به رشد این منابع، طبق آخرین آمار بانک مرکزی از اسفند ۱۴۰۲ تا مرداد ۱۴۰۳ حدوداً ۱۴ درصد رشد داشته است. بانک مرکزی با این منابع می‌تواند نیاز ارزی را تأمین کرده و نرخ دلار را کنترل کند. اما با توجه به ریسک‌های موجود و نااطمینانی از شرایط آینده، بعید است بانک مرکزی تمام منابع را صرف ثابت نگه‌داشتن نرخ دلار کند. در مجموع، با توجه به سیاست‌های انقباضی و منابع خارجی بانک مرکزی، حتی در صورت روی کار آمدن ترامپ، بانک مرکزی توانایی کنترل نرخ دلار تا پایان سال را خواهد داشت و نباید شاهد افزایش‌های شدید باشیم، مگر اینکه سطح تنش‌های سیاسی افزایش یابد. همچنین، در صورت کاهش قیمت یا محدودشدن فروش نفت به دلیل تحریم‌های احتمالی، می‌توان انتظار داشت که نرخ دلار در سال آینده افزایش یابد. اما همچنان که گفته شد، در شرایط فعلی، بانک مرکزی با توجه به موجودی ذخایر خارجی توانایی کنترل بازار تا پایان سال را دارد.

از سوی دیگر، نرخ دلار از ارزش واقعی خود عقب‌تر است و با وجود تورم بالای ۳۰ درصد، هرچه فاصله بین رشد دلار و تورم بیشتر شود، در صورت وقوع شوک‌های سیاسی و اقتصادی، نرخ دلار با شدت بیشتری افزایش خواهد یافت. بنابراین، بهتر است بانک مرکزی اجازه دهد نرخ دلار با سرعت کمتری نسبت به تورم رشد کند. در غیر این صورت، هم این فاصله بیشتر خواهد شد و هم منابع بانک مرکزی برای حفظ ثبات نرخ ارز در شرایط کنونی هدر خواهد رفت. با توجه به رویکردهای اخیر بانک مرکزی، انتظار می‌رود نرخ دلار تا پایان سال کمتر از نرخ تورم افزایش یابد.

●●●

رابطه مذهب و توسعه از دیدگاه

عجم‌اوغلو

حقوق مالکیت معنوی محترم نیست، سرمایه‌گذاری و بهره‌وری رشد نمی‌کند و رشد اقتصادی مداوم و بالا تحقق نمی‌یابد. برخلاف نظر ماکس وبر که بر مسیحیت پروتستان تأکید داشت، فرانسه کاتولیک نیز همان مسیر را رفت و توسعه یافت. امروزه شرق آسیا اعم از ژاپن، چین، کره جنوبی، سنگاپور و تایوان نیز با وجود مذاهب مختلف جزء کشورهای مرفه محسوب می‌شوند. عجم‌اوغلو معتقد است علت عقب‌ماندگی کشورهایی مانند مصر و سوریه این است که از سیطره عثمانی و فرانسه آزاد شده بودند، اما به دلیل نهادهای سیاسی اقتدارگرا و اقتصادهای انحصاری و رانتی، نتوانستند مسیر توسعه را طی کنند.

می‌توان از منطری دیگر نیز به مسئله نگاه کرد. تا پیش از جنگ‌های صلیبی، مسلمانان به اعتراف تاریخ جلوتر از جهان مسیحیت بودند. آیا این پیشی‌گرفتن، صرفاً به دلیل دین اسلام و مسیحیت بوده است؟ طبیعی است که علت را در نهادهای باید جست‌وجو کرد. جهان غرب زمانی راه پیشرفت را طی کرد که به اصلاح نهادهای سیاسی و به دنبال آن نهادهای اقتصادی پرداخت. راه برای پیشرفت و خلاقیت باز شد و انواع اختراعات به ثبت رسید. به تعبیر نورث اکر حکومتی به دزدان دریایی جایزه دهد، دراین‌صورت دزدی دریایی رشد می‌کند و اگر به فعالیت‌های شرآفتمند جایزه دهد، این دست‌شغل‌ها رشد می‌کنند. مهم نهاده‌ها هستند.

شرق: مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، دیروز به

بهارستان رفت تا اولین برنامه دخل‌وخرج دولت خود را زودتر از موعد به نمایندگان تحویل دهد. سال‌های گذشته لایحه بودجه معمولاً اواسط آذر به مجلس می‌رسید، اما امسال در شروع آبان لایحه بودجه روی میز بهارستان‌نشین‌ها رفته است. پزشکیان در صحبت‌های خود با نمایندگان، بر دو موضوع تکیه کرد: اصلاح نظام ارزی و اصلاح یارانه انرژی. از آن سو، حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه نیز از دست تگک دولت برای تأمین هزینه‌ها گفت. هرچند دولت بودجه سال آینده را انبساطی بسته است و اقتصاددانان معتقدند بودجه انبساطی سال آینده با چشم‌انداز روابط خارجی تناسی ندارد و احتمالاً اقتصاد کشور سال سختی را پیش‌رو خواهد داشت.

راه‌ناگزیر اصلاح ساختار ارز و یارانه انرژی

رئیس‌جمهوری دیروز در مجلس و در حین تقدیم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ توضیح داد که هزینه تمام‌شده بنزین برای دولت بسیار زیادتز از قیمت فروش آن است و اگر این روند ادامه داشته باشد، نیاز به واردات بنزین سال به سال بیشتر می‌شود. پزشکیان توضیح داد: «مصرف بنزین در سال جاری ۴۰ درصد بالاتر از سال ۹۸ است و امروز هزینه تمام‌شده تولید بنزین بدون لحاظ قیمت نفت، حدود هشت هزار تومان است». او در ادامه گفت: «امسال حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان و در صورت ادامه روند سال آینده باید ۱۳۰ هزار میلیارد تومان واردات بنزین انجام شود و هر لیتر بنزین وارداتی بین ۳۰ و ۴۰ هزار تومان هزینه دارد. اصلاح این و تحریم‌ها مشارکت همه بخش‌ها جامعه را می‌طلبد تا بتوانیم این ناترازی را به نفع محرومان اصلاح کنیم». بلافاصله پس از آنکه رئیس‌جمهور لایحه بودجه ۱۴۰۴ را به مجلس تحویل داد، حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، نشستی با خبرنگاران برگزار کرد تا جزئیات بودجه را به رسانه‌ها گزارش دهد.

دست‌تنگ دولت

حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، در نشست خبری خود توضیح داد: «بودجه کل کشور از حیث منابع و مصارف بودجه، بالغ بر ۱۱میلیون۸۹۶هزارو ۶۰۰ میلیارد تومان است و بودجه عمومی کشور به حدود شش‌هزارو ۴۰۰ میلیارد تومان رسیده است و درآمدهای دولت دوهزارو ۲۷۵ هزار میلیارد تومان، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای دوهزارو ۳۳۰ هزار میلیارد تومان، واگذاری دارایی‌های مالی هزارو ۳۸۰ هزار میلیارد تومان و درآمد اختصاصی دستگاه‌ها ۴۲۰ هزار میلیارد تومان است. همچنین هزینه‌های دولت چهار هزار میلیارد تومان و تملک دارایی‌های مالی ۷۱۰ هزار میلیارد تومان است. در مجموع، مصارف دولت جمعا شش‌هزارو ۴۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود و دولت در سال آینده ۵۰۰ هزار میلیارد تومان اوراق منتشر می‌کند که برای اصل و سود اوراق خواهد بود». او در ادامه به دست خالی دولت اشاره و مانند رئیس‌جمهور به اصلاح ساختار ارز و یارانه انرژی تأکید کرد. رئیس سازمان برنامه و بودجه با گریزی به مصاحبه وزیر اقتصاد، توضیح داد: «با ۸۵۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه در سال آینده مواجه هستیم که بخشی از آن، ۷۵۶ هزار میلیارد تومان، در هدفمندی یارانه است، ولی وزارت نفت اعلام کرده ۳۵۰ هزار میلیارد تومان می‌تواند تأمین کند. در بحث خرید تضمینی نان هم دچار کسری هستیم. برای بازنشتگان نیز رقم کافی دیده نشد. درخصوص راه‌حل در مواردی که امکان صرفه‌جویی وجود دارد، انجام می‌شود. اما الان خیلی شفاف کسری را اعلام کردیم تا تمهیدات لازم اندیشیده شود».

پورمحمدی با اشاره به استقراض از صندوق توسعه ملی برای پرداخت یارانه‌ها، خرید تضمینی

رئیس‌جمهوری نخستین سند دخل‌وخرج دولت خود را زودتر از موعد به مجلس تحویل داد

بودجه خوش‌بینانه؟

اقتصاددانان می‌گویند سند دخل‌وخرج سال آینده با واقعیت‌های سیاست‌خارجی و فروش نفت تطابق ندارد

می‌کنیم که دستگاه‌ها باید سیاست بهینه خود را برای اجرای بودجه مشخص کنند. مثلاً سقف ارز ترجیحی را برای کالاهای اساسی و دارو ۱۲ میلیارد دلار پیش‌بینی کردیم. این مربوط به دستگاه‌های ذی‌ربط است که بگویند چه میزان ارز ترجیحی نیاز دارند. در کلیات بودجه متعرض این موضوعات نخواهیم شد و شوکی وارد نمی‌شود، بلکه تابع تدبیر خواهد بود». رئیس سازمان برنامه و بودجه در ادامه درباره قیمت بنزین و رقم پیشنهادی برای واردات بنزین هم به «شرق» توضیح داد: قرار نیست دولت بنزین را گران کند، بلکه تصمیم دارد مصرف را از محل صرفه‌جویی و واردات خودروهای باکیفیت‌مهار کند. ضمن اینکه در بودجه واردات بنزین هم پیش‌بینی شده است، اما به رقم مشخصی اشاره نکرده و این مسئله مطابق با تشخیص دستگاه‌ها خواهد بود. با تمام این اوصاف، اقتصاددانان معتقدند دولت برای ترازکردن دخل‌وخرج خود در سال آینده با مشکلات عدیده‌ای مواجه است. آنها به تنش‌های منطقه‌ای و تحریم‌های جدید اشاره کرده و می‌گویند معلوم نیست که سرانجام فروش نفت به کجا برسد، اما دولت بدون توجه به این واقعیت‌ها، بودجه سال ۱۴۰۴ را انبساطی بسته است.

سال سخت برای اقتصاد کشور

لطفعلی بخشی، اقتصاددان، به «شرق» می‌گوید: دولت بودجه سال ۱۴۰۴ را در شرایط انبساطی بسته که افزایش سطح تنش‌های خارجی و تحریم، فروش نفت را دشوارتر کرده است و فشار مالیات سبب فشار به کسب‌وکارها شده و بازار راکد شده و تعطیلی بنگاه‌ها، خروج سرمایه و کوچ‌تشدن اقتصاد را به دنبال داشته است. از آن سمت، می‌بینیم هزینه‌های دولت حدود ۴۰ درصد افزایش داشته و درآمدهای پیشین خرج توسعه زیرساخت‌ها و اقتصاد مولد نشده است. با این حساب، آگاهانه یا ناآگاهانه، کشور به سمت سوپرتورم هل داده می‌شود، مگر اینکه دولت اطمینان داشته باشد سال آینده برجام را احیا می‌کند و گشایشی در درآمدهای کشور ایجاد خواهد شد. مرتضی افقه، دیگر اقتصاددان نیز به «شرق» توضیح می‌دهد: «اصلاح نرخ ارز و یارانه انرژی بدون اصلاح ساختاری ممکن نیست و متأسفانه عده‌ای اقتصاد‌خوانده به دولت مشورت غلط می‌دهند و افزایش قیمت ارز و قیمت انرژی را تشویق می‌کنند، اما از آن سو این درآمد ایجادشده صرف تولید، توسعه و رفاه نمی‌شود و به همان اندازه و بیشتر، ردیف‌های زائد هزینه‌ای در بودجه ایجاد می‌شود که هیچ نقشی در توسعه‌ کشور و تولید ملی ندارند. بنابراین تورم دوباره صعودی خواهد بود و مدام بین نرخ ارز و نرخ انرژی بسا بهای واقعی فاصله می‌افتد». این اقتصاددان تأکید می‌کند که دولت در حال حاضر و با طولانی‌شدن تحریم، نه اموال چندانی برای فروش دارد، نه می‌تواند فشار بیشتری به منابع بانکی بیابد و استقراض کند و نه انتشار اوراق اقتصاد‌خوانده به دلیل سود و نرخ تورم جذباتی دارد. بنابراین ناچار خواهد بود دست به تعدیل نرخ ارز و انرژی بزند که به دلیل ابراهادی ریشه‌ای ساختار تصمیم‌گیری که مبتنی بر ایدئولوژی و نگاه سیاسی است، تعدیل نرخ ارز و انرژی جوابگوی کسری بودجه نخواهد بود و تنها فشار معیشت را بر مردم بیشتر می‌کند.

کریدور عرب-مد؛ از رقابت چین و هند تا نقش ایران

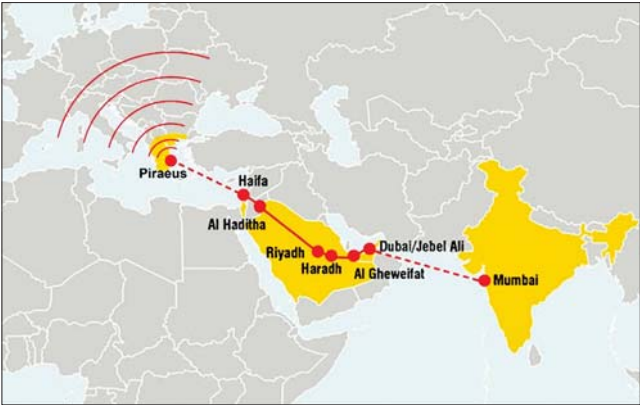
این کریدور بر روابط تجاری قوی که هند با امارات متحده عربی برقرار کرده و بر سرمایه‌گذاری‌های جدید امارات در زیرساخت‌های لجستیکی در هند برای حمل‌ونقل کالاهای تجاری در مقیاس بزرگ متکی است. تجارت هند و امارات متحده عربی به ارزش ۱۸۰ میلیون دلار در سال در دهه ۱۹۰۰، امروز حدود ۷۳ میلیارد دلار است و امارات متحده عربی را به‌عنوان سومین شریک تجاری بزرگ هند پس از ایالات متحده و چین در سال ۲۰۲۳ تبدیل کرده است. علاوه بر این، امارات دومین مقصد صادراتی هند (پس از ایالات متحده) با مبلغی بیش از ۲۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱–۲۰۲۲ است. برای امارات، هند دومین شریک تجاری بزرگ در سال ۲۰۲۱ با مبلغی در حدود ۴۵ میلیارد دلار (تجارت غیر نفتی) است.

ابتکار هند (IMEC) به‌عنوان وزنه تعادلی در برابر ابتکار کمربند-راه چین (BRI) عمل می‌کند که از زمان آغاز به کار خود در سال ۲۰۱۳ شاهد سرمایه‌گذاری بیش از یک تریلیون دلار در سطح جهان بوده است. با تشدید رقابت اقتصادی بین چین و هند، IMEC نشان‌دهنده تلاش برنامه‌ریزنده هند برای اعمال نفوذ خود در منطقه و مقابله با سیاست‌های توسعه‌طلبانه چین است.

تحولات پیچیده خاورمیانه، به‌خصوص پس از هفتم اکتبر، آینده کریدور عرب-مد را زیر سؤال برده است. علاوه بر موارد سیاسی، توسعه زیرساخت‌های بلندپروازانه مورد نیاز برای IMEC نیاز به سرمایه‌گذاری درخور توجهی دارد؛ به‌ویژه که مسیر فعلی، پتانسیل اهداف دیده‌شده برای آن را ندارد.

شرکت اسرئیل در عرب-مد، روابط آن را با هند و دیگر کشورهای غرب آسیا تقویت می‌کند. هند به‌طور فزاینده با اسرئیل در بخش‌های مختلف ازجمله دفاعی و فناوری تعامل و همکاری داشته است. IMEC می‌تواند این رابطه را مستحکم کند؛ زیرا هر دو کشور منافع مشترکی در مقابله با نفوذ چین در منطقه دارند. علاوه بر آن، این کریدور ممکن است روابط بهتری را بین اسرئیل و کشورهای عربی، به‌ویژه کشورهایی که بخشی از IMEC هستند، با ترویج همکاری اقتصادی و وابستگی متقابل تقویت کند. در این میان، عربستان که به دنبال کاهش وابستگی خود به درآمدهای نفتی است، با عادی‌سازی روابط خود با اسرئیل به دنبال کسب منافع از این کریدور است.

ایران به‌عنوان کشوری که در چهارراه عبور مسیرهای تجاری قرار گرفته است، با انتخاب نقشی فعالانه و پیشنهاد بسته‌های تجاری و لجستیکی، می‌تواند نقش خود در مسیرهای تجارت جهانی را پررنگ کند. سرمایه‌گذاری در بنادر مانند چابهار و تکمیل خطوط ریلی، تسهیل فرایندهای حمل‌ونقلی و چابک‌سازی دستگاه‌های دخیل در ترانزیت کشور، باید در اولویت سیاست‌مداران قرار بگیرد.

خبر

عرضه گوشت تنظیم بازاری کم نشده است

معاون وزیر جهاد کشاورزی ضمن تکذیب شایعه کاهش عرضه گوشت گوسفندی تنظیم بازاری، از تداوم ثبات در بازار مرغ و تخم‌مرغ خبر داد.

اکبر فتحي، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزیر جهاد کشاورزی، در گفت‌وگو با ایلتنا شایعه کاهش عرضه گوشت گوسفندی تنظیم بازاری را رد کرد و دراین‌باره توضیح داد: عرضه گوشت گوسفندی تنظیم بازاری هنوز ادامه دارد و برنامه‌ریزی‌ها به‌گونه‌ای است که دستکم عرضه این گوشت‌ها تا پایان سال نیز تداوم داشته باشد.

او در پاسخ به اینکه این‌کالا همچنان با قیمت ۳۰۰ هزار تومان در هر کیلو عرضه خواهد شد، گفت: از آنجا که دولت ارز مورد نیاز برای واردات این اقلام را نیز تأمین کرده است، قیمت این گوشت نیز تغییرنی نخواهد داشت.

فتحي همچنین بر ثبات بازار مرغ و تخم‌مرغ در ادامه سال جاری تأکید کرد و گفت: از آنجا که قیمت مرغ در بازار تهران بر قیمت این کالا در سایر استان‌ها تأثیرگذار است، تأمین مرغ مورد تقاضا در بازار پایتخت اهمیت زیادی دارد.

خیز ترکیه برای توسعه انرژی خورشیدی و بادی

وزیر انرژی ترکیه اعلام کرد این کشور برای چهاربرابرکردن ظرفیت انرژی بادی و خورشیدی به ۱۲۰ مسکوات تا سال ۲۰۳۵ هدف‌گذاری کرده و برای این منظور، به ۱۰۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی نیاز دارد.

به گزارش ایسنا، آلپ ارسلان بایراکتار در مراسم برای اعلام نقشه راه ترکیه در زمینه انرژی تجدیدپذیر اعلام کرد شرایط اولین مناقصه مناطق منابع انرژی تجدیدپذیر، هفته آینده اعلام خواهد شد.

بایراکتار گفت: وزارت انرژی سرگرم تغییر مقررات فعلی برای سرمایه‌گذاری‌های انرژی تجدیدپذیر و تشویق بخش خصوصی برای مشارکت بیشتر است. در راستای تلاش برای افزایش ظرفیت تولید انرژی تجدیدپذیر، وزارت انرژی ترکیه بر ۳۴ هزار مگاوات درخواست‌های پیش‌مجوز و مجوز برای نیروگاه‌هایی که هنوز به مرحله سرمایه‌گذاری نرسیده‌اند، متمرکز خواهد شد.

بایراکتار گفت: «ما باید شتاب کنیم و روی ظرفیتی که در حال سرمایه‌گذاری است، تمرکز کنیم. هدف ما این است که مدت‌زمان اخذ مجوز را از چهار سال به سه سال کاهش دهیم». وی همچنین اظهار کرد: از مجموع سرمایه‌گذاری‌های لازم برای افزایش ظرفیت، حدود ۲۸ میلیارد دلار برای بهبود زیرساخت‌های انتقال، ساخت ترانسفورماتور و نصب شبکه‌های انتقال فشار قوی در سراسر کشور اختصاص خواهد یافت.

اگرچه ظرفیت انرژی بادی و خورشیدی ترکیه در سال‌های اخیر رشد چشمگیری یافته است، فرایند طولانی صدور مجوز و کمبود منابع مالی، مسائل کلیدی مورد توجه سرمایه‌گذاران بخش انرژی بوده است.

وزیر انرژی ترکیه اعلام کرد این کشور مناقصه‌ای را برای تخصیص دو هزار مگاوات نیروگاه‌های بادی و خورشیدی در اوایل سال آینده برگزار خواهد کرد و طرح جدید، هدف قیمت و تضمین خرید برق در بلندمدت را در بر دارد که تأمین مالی سرمایه‌گذاری‌ها را آسان‌تر می‌کند. ترکیه که دارای منابع اندک نفت و گاز طبیعی است، از سال ۲۰۰۵ سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی را در نیروگاه‌های تجدیدپذیر تشویق کرده تا هزینه واردات بالای خود را کاهش دهد و خود را از خطرات ژئوپلیتیکی مصون نگه دارد.

طبق داده‌های موجود، نیروگاه‌های خورشیدی، بادی، زمین‌گرمایی و زیست‌توده که پس از سال ۲۰۰۵ شروع به کار کرده‌اند، به حدود ۳۰ هزار مگاوات ظرفیت نصب‌شده یا ۱۷.۷ درصد از کل ظرفیت نصب‌شده ملی در ۱۸ سال گذشته رسیده‌اند.

بر اساس گزارش روتترز، درحالی‌که مصرف برق ترکیه در مدت ۲۰ سال، سه برابر شده است، پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آینده، به دلیل تغییر انرژی بلندمدت که شامل حذف سوخت‌های فسیلی در تولید برق است، با سرعت بیشتری افزایش یابد.